

Crisis Theologica

Cárdenas, Juan de

Sevilla, 1687

Cap. III. Quam sit iam certum, Ecclesiæ præceptum non impleri per
sacrilegam Eucharistiæ sumptionem?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](#)

directive sine eo, quod sit eo modo coactiva. Poterit ergo lex Ecclesiae obligare ad actus internos, sicut lex naturalis obligat ad illos.

52. Probatur quinto. Nam si ad rationem legis requereretur, quod esset eo modo coactiva, ut posset Iudex punire violationem eius, cognoscendo illam, & iudicando de illa, fieret, quod non posset Ecclesia ferre legem circa actus mixtos: Est autem iam omnino certum, quod Ecclesia potest ferre legem, & quod de facto multas leges tulit, circa actus mixtos, ut constat ex art. 1., ergo illud non requiritur ad rationem legis. Sequela patet. Nam celebratio Missae pro fundatore, vel pro dante stipendium, &c. Est actus mixtus ex celebratione, & ex applicatione interna Sacerdotis: & de hac secunda non potest iudicare Ecclesia, cum sit actus omnino internus; Nam si ipse dicat se ob temperasse legi, cum illam violavit; quomodo probabitur violatio. Quod idem in sententijs alijs poterit reperiri. Ex quo sit, quod vel negandum est, posse Ecclesiam praecipere actus mixtos, vel concedendum, quod potest vtroque. Cum ergo certum sit, posse Ecclesiam praecipere actus mixtos, pro certo etiam haberi debet, posse praecipere etiam pure internos:

53. Confirmatur. Bene valet ab opposito contradictorio consequentis ad oppositum contradictorium antecedentis in argumentatione legitima: sed ex arguento proxime facto constat, esse legitimam hanc argumentationem. [Ecclesia non potest praecipere actus pure internos: ergo neque actus mixtos:] ergo bene valet [Ecclesia potest praecipere actus mixtos: ergo potest praecipere actus pure internos.]

CAP V T III.

Quam sit iam certum, Ecclesia praeceptum non impleri per sacrilegiam Eucharistiae sumptionem?

SVMMARIVM.

Non satis fieri praecepto Ecclesia per sacrilegiam Eucharistiae sumptionem, certum iam est n. 54.

Ante hoc decretum insinuabatur reverentia, ex qua constabat interna dispositio. n. 55.

Prudenter infertur ex determinatione praecepti Divini haec interna dispositio. n. 56 & 57.

Vrgentior probatio ex praecepto accedit in statu gratia. n. 58.

Ecclesia, dum precipit communionem, & substantiam precipit, & modum. num. 59.

Extra dubium est, posse Ecclesiam prcipere actus mixtos. n. 60.

54 **Q** Vamvis propositio damnata fuerit communiter admissa, tamquam probabilis; iam est omnino certa eius contradictionis, non solum in ratione generali damnationis facta per Romanam Cathedram, sed ex speciali ratione: legislator enim in hoc decreto declarat intentionem suae legis esse obligare non solum ad sumendum Eucharistiam in Paschate, sed etiam ad sumendum eam digne, sive cum debita dispositione. Quod enim detur potestas in Ecclesia ad praecipiendum actum mixtum ex interno, & externo, certum est ex capitulo, art. 1. sicut etiam est certum, sumptionem Eucharistiae cum interna dispositione debita, esse actum mixtum: quod autem de facto vtratur Pontifex hac potestate, declarando esse suam

suam intentionem, obligare ad sumptionem Eucharistiae cum tali dispositione, ex hac damnatione certum relinquitur.

55. Ante hoc decretum, sufficierter propositum erat hoc præceptum in Ecclesia, digne cōmunicandi, in cap. *omnis utriusque sexus*. de Pœnitent. & remiss. illis verbis: *Suscipientes reverenter ad minus in Pascha Eucharistiae Sacramentum*. In illo enim verbo *reverenter* satis expresserat Ecclesia obligationem recipiendi Eucharistiam impositam ab Ecclesia, scilicet recipiendi Eucharistiam cum debita dispositione interna. Sed quia multi existimant, per illud intelligi reverentiam externam; iam per hanc damnationem declarat Pontifex intelligi internam, scilicet dispositionis debitæ.

56. Probant alij certitudinem huius assertionis hoc argumento. Eternim cum detur præceptum Divinum suscipiendo Sacram Eucharistiam cum debita dispositione, & Deus non determinaverit tempus illam suscipiendo; Ecclesia determinavit tempus Paschatis ad illud ipsum Divinum præceptum implendum: ergo Ecclesia determinavit tempus ad illud ipsum præceptum implendum: ergo determinans tempus præcepit impleri illud ipsum præceptum Divinum suscipiendo Eucharistiam cum debita dispositione.

57. Quo argumento satis prudenter colligitur, hoc modo impositum esse præceptum ab Ecclesia; Sed quia aliqui Authores videntur illam argumentationem reducere, ad hoc, quod impossibile fuerit, Ecclesiam, dum determinat tempus, non potuisse aliter præcipere; pro hac secunda parte non admitto illam argumentationem. Tum quia solum loquimur in quæstione de facto: Tum etiani quia potuit Ecclesia præcipere sump-

tionem Eucharistiae abstrahendo à dispositione. De facto autem vtrumque præcipit.

58. Multo vrgentius demonstratur Præceptum Ecclesiæ de suscipiendo Eucharistia Sacramento cum debitâ dispositione, ex duobus sacris Canonibus simul sumptis, constat. Nam c. *omnis utriusque*. Præcipitur sumptio sacræ Eucharistiae in Paschate: & in Concilio Trident. sess. 13. cap. 7. præcipitur, vt quotiescumque fidelis suscipit sacram Eucharistiam, accedit cum debita dispositione, illis verbis: *Cavere ille debet, ne absque magna reverentia, & sanctitate ad id percipiendum accedat*. Vbi immediate declarat, quam probationem adhibere debeat suscepturnus Eucharistiam, vt accedat in statu gratiæ. Tum sic: Ecclesia præcipit vtrumque, & quod fidelis accipiat Eucharistiam in Paschate, & quod nunquam accipiat illam sine debita dispositione: ergo qui Eucharistiam accipit in Paschate sine debita dispositione, non implet totum præceptum Ecclesiæ. Quod enim id præcipiat Ecclesia per unum, aut per duos canones, non mutat dispositionem.

59. Ex dictis facile solvuntur argumenta propensa cap. 1. pro opinione damnata. Ad primum respondeo, omitendo, quod quando Ecclesia præcipit præcisæ substantiam actus, non manet præceptus modus; nego tamem, quod Ecclesia præceperit dumtaxat substantiam sacrae communionis; præcepit enim etiam modum, sive dispositionem debitam ad sacra communionem. Nam in cap. *omnis utriusque*. Præcepit substantiam, & Tridentinum eo cap. 7. præcepit modum, sive dispositionem: Dato, & non concessio, quod in cap. *omnis utriusque*. Modus non sit præceptus. Nam revera in eo verbo *reverenter* satis exprimitur modus, seu dispositio, sub qua

qua accipienda est sacra Eucharistia.

60. Ad secundum respondeo primo, negando, quod Ecclesia non possit præcipere actus internos; ut constat ex cap. precedenti. Respondeo secundo, omitendo, quod non possit præcipere actus mere internos; nam certum est posse præcipere actus mixtos ex interno, & externo. Communio autem cum dispositione internâ debita est actus mixtus; atque adeo optime potest ab Ecclesia præcipi.

DISERTATIO XXXV.

*Quomodo susceptio frequens Eu-
charistie sit signum præ-
destinationis?*

*N O N I N D I G E T
Summario.*

1. **P**ropositio quinquagesima sex ta ex damnatis in hoc Decreto sic se habet: *Frequens confessio, & communio, etiam in his, qui gentiliter vivunt, est nota prædestinationis.* Quam propositionem in nullo scriptore invenire potui. Illa tamen communiter attribuitur alicui ex illis, qui pertinaciter propugnabant, præbendam esse quotidianam communionem omnibus indiscriminatim, dummodo non habeant conscientiâ peccati læthalis. Illi enim tanta contentionem suam opiaionem propugnabât, ut ad non pauca absurdâ devenerint: sed quæ iam correcta sunt per Decretum SS. D. Innocentij XI. Quam materia late tractavi in 3. p. Cris. Theol. disp. 66. & ibi ostendi, multos dicendi modos in hac materia manere reprobato, sive antiquatos vi eius Decreti Pontificis.

2. Pro explicanda ergo certitu-

dine huius damnationis, præmittendum est, notam, sive signum Prædestinationis dici illud, ex quo probabiliter, sive conjecturaliter colligitur, aliquem consecuturum esse æternam beatitudinem. Sicut etiam signum reprobationis est illud, ex quo probabiliter colligitur, aliquem subiturum esse æternam damnationem.

3. Igitur præfata propositio tripli ex capite delirat. Primo, quia supponit, cum, qui gentiliter vivit, idest, depravatis, & corruptis continuo moribus, se rite disponere quotidie, vel frequenter ad Sacra menta recipienda. Nam si frequenter poenitet ex corde suorum peccatorum, & depravata vita, & sub hac poenitentia accipi Eucharistiam eadem frequentia, impossibile moraliter est, quod diu persevererit depravata vita. Quod si dicu perseverat in illa, quamvis ore confiteatur, impossibile est, quod eum vere poeniteat, & recte disponatur frequenter cum vero propositio frequenter renovato non peccandi de cetero.

4. Secundo, quia cum moraliter certum sit, eum, qui gentiliter vivit, & depravatis moribus vitam continuat, si accedit ad Sacra menta, male, & indigne se disponere ad ea recipienda; & consequenter sacrilegiam in eo esse receptionem sacramentalem, ea propositio indicat, eam receptionem sacramentorum, quantumvis sacrilegâ, esse signum, sive notam prædestinationis. Quo, quid absurdius excogitari potest? Quomodo enim ex continuatione sacrilegorum potest colligi probabiliter, quod homo sacrilegus obtinebit æternam beatitudinem?

5. Tertio, quia nullum est verum signum prædestinationis, nisi assicetur diurna observantia mandatorum Dei. Et ita P. Montoya tomo de prædestinatione, disp. 56. lect. 3. n. 10. postquam in corollario. 1. dixit; *Diurna igitur, & perseverans observan- Montoya*